ARQUIVO DA UNIVERSIDADE

COLÉGIO DA COMPANHIA DE JESUS
E
UNIVERSIDADE DE ÉVORA

1582

Para trocar por bens estáveis a juris-
dição de Monte Agraço. Bula de Gregó-
rio XIII.

Gav. 6-A- Maço 3 - N.º 66

– 1582 –

GREGORIUS EPS SERVUS SERVOR DEI Dilectis filijs Rectori et Offitialibus Collegij Sancti Spus Elboren Societatis Jesu
Universitatem studij generalis canonice erecti Salt et aplicam ben. Exigit singularis devotionis affectus quo et nos et Roman venerimini ecclesiam ut vos sinceris affectibus prosequentes petitionibus vris
in ijs potissime per que utilitati ac commodis personar in dicto vro Collegio degentium consulatur quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus Sane pro parte vra nobis nup
per exhibita petitio continebat Qd alias felicis recordationis Pius pp. iiij. predecessor nr clare memorie Henrici olim tt. sanctor Quatuor Coronator pbri Cardinalis Infantis Portu
gallie nuncupati deinde Portugallie et Algarbior Regis Illustris supplicationibus inclinatus inter alia Villam Conselho nuncupatam de Monte Agrazo Territorij Ulixbonen
tunc ad mensam Archiepalem ecclie Elboren cui dictus Henricus Cardinalis dum viveret ex concessione aplica preerat legitime spectantem ab ipsa mensa de consensu dilector filior
Capli dicte ecclie aplica auctoritate perpetuo dismembravit illamq sic dismembratam vris Collegio et Universitati pro Lectorum et Scholarium aliorumq dicte Societatis religiosor
et Offalium in dicta Universitate pro tempore existentium sustentatione ac reliquor onerum eisdem Collegio et Universitati incumbentium supportatione eadem auctoritate et perpetuo
applicavit et appropriavit Ita tamen qd si aliquo tempore dictum Collegium seu Universitas supprimeretur vel illud aut eius bona ad aliam Prelaturam transferrentur eadem Villa
ad dictam Mensam eo ipso rediret et reverteretur Ipsumq Collegium pro dicta Villa quamdiu illius redditus perciperet censum annuum Mille Regalium monete Portugalen
eidem Mense persolveret prout in ipsius predecessoris lris desuper confectis plenius continetur Cum autem sicut eadem petitio subiungebat dicta Villa Iurisdictionem temporalem
annexam habeat et plerumq eveniat ut vos quos circa lrar studia et verbi Dei predicationes ac humilitatis aliaq officia et ministeria animar saluti necessaria iuxta instituti vri normam
intendere illisq vacare imprimis decet ratione dicte Iurisdictionis tpalis ac vro pro instituto huiōi avocemini et distrahamini vobisq pro dicta Villa propter eandem Iurisdictionem
ac Civitatis Ulixbonen in qua Curia Regia ad pns residet vicinitatem et commoditatem alia bona stabilia offerantur que vobis redditus multo uberiores qua dicta Villa afferre pote
runt Et si oblationem huiōi diutius negligi contingat difficile futurum sit ut conditiones vobis ita utiles et proficua reperiantur Quare pro parte vra nobis fuit humilr supplicatum
ut vobis Villam predictam cum illius omnimoda Iurisdictione cum quibusvis personis ecclasticis vel secularibus permutandi licentiam et facultatem concedere ac alias in premissis opportune
providere de benignitate aplica dignaremur Nos igitur qui prout ex alto nobis conceditur personar ecclasticar quarumlt commoditati providere satagimus vos et vrum singulos ac singu
lares personas Collegij et Universitatis huiōi a quibusvis excois suspensionis et interdicti alijsq ecclasticis sententijs censuris et penis a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis
si quibus quomodolt innodati existitis et existunt ad effectum pntium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutos fore censentes Necnon erectionis Collegij et Universitatis
ac lrar Pij predecessoris huiōi tenores dicteq Ville qualitates situationes confines denominationes et veros etiam annuos valores pntibus pro expressis habentes huiōi supplicationibus inclina
ti vobis Villam prefatam cum omnimoda Iurisdictione ac alijs iuribus et pertinentijs suis cum quibusvis personis ecclasticis vel secularibus pro alijs bonis stabilibus ex quibus redditus multo maio
res qua ex dicta Villa percipi possint ut prefertur nulla ad hoc venerabilis fris nri Archiepi et predictor Capli Elboren vel quorumvis alior requisita licentia aut consensu Immo illis etiam contra
dicentibus et invitis etiam tractatibus ac solemnitatibus et alijs de iure usu consuetudine privilegio vel alias quomodolt requisitis penitus omissis permutandi ac desuper quecumq instra publica vel
privata cum cautelis pactis promissionibus renunciationibus iuramento et alijs inde necessarijs celebrandi aplica auctte prefata tenore pntium licentiam et facultatem concedimus Ac Villam
prefatam a pacto et conditione reversionis ad ipsam Mensam in eventus supradictos ac onere solutionis dicti census annui eisdem auctte et tenore eximimus et liberamus pactumq et conditio
nem ac onus huiōi in bona loco ipsius Ville ex causa permutationis huiōi assignanda auctte et tenore predictis transferimus Ac exnunc quicquid secus super his a quoquam quavis auctte scienter
vel ignoranter attentari contigerit irritum et inane decernimus Non obstantibus premissis ac recolende memorie Pauli ij. et quorumcumq alior Roman Pontificum predecessorum nror alijsq
constitutionibus et ordinationibus aplicis necnon Collegij Universitatis Societatis et ecclie predictor iuramento confirmatione aplica vel quavis firmitate alia roboratis statutis et con
suetudinibus privilegijs quoq indultis et lris aplicis illis eorumq Superioribus et personis necnon Archiepo et Caplo prefatis sub quibuscumq tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam
derogatoriar derogatorijs alijsq efficacioribus et insolitis clis necnon irritantibus et alijs decretis in genere vel in specie ac alias quomodolt concessis ac etiam pluries approbatis et innovatis
Quibus omnibus et singulis etiam si de illis eorumq totis tenoribus spalis specifica expressa et individua non autem per clas generales idem importantes mentio seu quevis alia expressio ha
benda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat spalr et expresse derogamus ceterisq contrarijs quibuscumq Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nre absolutionis concessionis exemptionis liberationis translationis decreti et derogationis infringere vel ei ausu temerario contraire Si quis autem
hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei ac beator Petri et Pauli Aplor eius se noverit incursurum Dat Rome apud Sctumpetrum Anno Incarnationis dnice
Millesimoquingentesimooctuagesimosecundo Id. Januar Pontificatus nri Anno Undecimo...

Cae: Glorierius

Pro Rmo D. Summae A. Lanfredinus.

GREGORIUS Eps Servus Servor dei Dilectis filijs Rectori et Offalibus Collegij sancti Spus Eboren Societatis Jesu in
Universitatem studij qualis canonice erecti Salt et aplicam ben. Exigit singularis devotionis affectus quo et nos et Roman venerimini eccliam ut vos sinceris affectibus prosequentes petitionibus vris
in his potissime per que utilitati ac commodis personar in dicto vro Collegio degentium consulatur quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus Sane pro parte vra nobis nu
per exhibita petitio continebat Qd alas felicis recordationis Pius pp. iiij. predecessor nr clare memorie Henrici olim tt. sanctor Quatuor Coronator pbri Cardinalis Infantis Portu
galliae nuncupati deinde Portugallie et Algarbior Regis Illustris supplicationibus inclinatus inter alia Villam Conselho nuncupatam de Monte Agraro Territorij Ulixbonen
tunc ad mensam Archiepalem ecclie Elboren cui dictus Henricus Cardinalis dum viveret ex concessione aplica preerat legitime spectantem ab ipsa mensa de consensu dilector filior
Capli dicte ecclie aplica auctoritate perpetuo dismembravit illamqz sic dismembratam vris Collegio et Universitati pro Lectorum et Scholarium aliorumqz dicte Societatis religiosor
et Offalium in dicta Universitate pro tempore existentium sustentatione ac reliquor onerum eisdem Collegio et Universitati incumbentium supportatione eadem auctoritate et perpetuo
applicavit et appropriavit Ita tamen qd si aliquo tempore dictum Collegium seu Universitas supprimeretur vel illud aut eius bona ad aliam Prelaturam transferrentur eadem Villa
ad dictam Mensam eo ipso rediret et reverteretur Ipsumqz Collegium pro dicta Villa quamdiu illius redditus perciperet censum annuum Mille Regalium monete Portugalen
eidem Mense persolveret prout in ipsius predecessoris lris desuper confectis plenius continetur Cum autem sicut eadem petitio subiungebat dicta Villa Jurisdictionem temporalem
annexam habeat et plerumqz eveniat ut vos quos circa lrar studia et Verbi Dei predicationes ac humilitatis aliaqz officia et ministeria animar saluti necessaria iuxta instituti vri normam
intendere illisqz vacare imprimis decet ratione dicte Jurisdictionis tpralis a vro pro instituto huiusmodi avocemini et distrahamini Vobisqz pro dicta Villa propter eandem Jurisdictionem
ac Civitatis Ulixbonen in qua Curia Regia ad pns residet vicinitatem et commoditatem alia bona stabilia offerantur que vobis redditus multo uberiores qua dicta Villa afferre pote
runt Et si oblationem huiusmodi diutius negligi contingat difficile futurum sit ut conditio vobis ita utilis et proficua reperiatur Quare pro parte vra nobis fuit humilr supplicatum
ut vobis Villam predictam cum illius omnimoda Jurisdictione cum quibusvis personis ecclasticis vel secularibus permutandi licentiam et facultatem concedere ac alas in premissis opportune
providere de benignitate aplica dignaremur Nos igitur qui prout ex alto nobis conceditur personar ecclasticar quarumlt indemnitati providere satagimus vos et vrum singulos ac singu
lares personas Collegij et Universitatis huiusmodi a quibusvis excois suspensionis et interdicti alijsqz ecclasticis sententijs censuris et penis a Jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis
si quibus quomodolt innodati existitis et existunt ad effectum pntium duntaxat consequendum harum serie absolventes et absolutos fore censentes Necnon erectionis Collegij et Universitatis
ac lrar Pij predecessoris huiusmodi tenores dicteqz Ville qualitates situationes confines denominationes et veros etiam annuos valores pntibus pro expressis habentes huiusmodi supplicationibus inclina
ti vobis Villam prefatam cum omnimoda Jurisdictione ac alijs iuribus et pertinentijs suis cum quibusvis personis ecclasticis vel secularibus pro alijs bonis stabilibus ex quibus redditus multo maio
res qua ex dicta Villa percipi possint ut prefertur nulla ad hoc venerabilis fris nri Archiepi et predictor Capli Elboren vel quorumvis alior requisita licentia aut consensu Immo illis etiam contra
dicentibus et invitis etiam tractatibus ac solemnitatibus et alijs de Jure usu consuetudine privilegio vel alas quomodolt requisitis penitus omissis permutandi ac desuper quecumqz instra publica vel
privata cum cautelis pactis promissionibus renunciationibus iuramento et alijs in id necessarijs celebrandi aplica auctte prefata tenore pntium licentiam et facultatem concedimus Ac Villam
prefatam a pacto et conditione reversionis ad ipsam Mensam in eventus supradictos ac onere solutionis dicti census annui eisdem auctte et tenore eximimus et liberamus pactumqz et conditio
nem ac onus huiusmodi in bona loco ipsius Ville ex causa permutationis huiusmodi assignanda auctte et tenore predictis transferimus Ac exnunc quicquid secus super his a quoquam quavis auctte scienter
vel ignoranter attentari contigerit irritum et inane decernimus Non obstantibus premissis ac recolende memorie Pauli .ij. et quorumcumqz alior Roman Pontificum predecessorum nror alijsqz
constitutionibus et ordinationibus aplicis necnon Collegij Universitatis Societatis et ecclie predictor iuramento confirmatione aplica vel quavis firmitate alia roboratis statutis et con
suetudinibus privilegijs quoqz indultis et lris aplicis illis eorumqz Superioribus et personis necnon Archiepo et Caplo prefatis sub quibuscumqz tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam
derogatoriar derogatorijs alijsqz efficacioribus et insolitis clis necnon irritantibus et alijs decretis in genere vel in specie ac alas quomodolt concessis ac etiam pluries approbatis et innovatis
Quibus omnibus et singulis etiam si de illis eorumqz totis tenoribus spalis specifica expressa et individua non autem per clas generales idem importantes mentio seu quevis alia expressio ha
benda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret illis alas in suo robore permansuris hac vice duntaxat spalr et expresse derogamus ceterisqz contrarijs quibuscumqz Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nre absolutionis concessionis exemptionis liberationis translationis decreti et derogationis infringere vel ei ausu temerario contraire Si quis autem
hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei ac beator Petri et Pauli Aplor eius se noverit incursurum Dat Rome apud Sctumpetrum Anno Incarnationis dnice
Millesimoquingentesimooctuagesimosecundo Id Januar Pontificatus nri Anno Decimo...

A... de Alexiis ..

Collegio da Companhia de JESUS do Espirito Santo de Evora. p.a poder trocar a jurisdicção temporal, que tinha na Villa, e Conselho de Monte Agrasso termo de Lx.ª

Bulla do Papa Gregorio 13. dada em Roma a 13. de Janeiro do anno de 1582., pela qual concedeo, e permittio aos Padres da Companhia de JESUS do Collegio do Espirito Santo de Evora, que podessem trocar, por bens immoveis, e estaveis, a Villa e Conselho de Monte Agrasso no termo de Lisboa com sua jurisdicção temporal, que lhe tinha sido unida pelo Papa Pio 4.º á instancia do Snr.º Cardeal Rei D. Henrique Arcebispo de Evora, e dezannexada da Meza Archiepiscopal, a que de antes pertencia, com consentimento do Cabbido; porem que ficaria pagando huma pensão annual de mil reis á dita Meza, e que se em algum tempo se extinguisse, e supprimisse o dito Collegio, e sua Universidade, o dito Conselho e sua jurisdicção tornaria p.a a dita Meza: mas o dito Papa Gregorio por esta Bulla os izentou da dita pensão, e da clauzula de reversão p.a a dita Meza, e que podessem fazer a dita troca, e comutação sem consentimento, e ainda contra vontade do Arcebispo, e Cabbido.

IMAGO PHOTOGRAPHIC
COLOUR AND MONOCHROME SEPARATION GUIDE
BLUE
CYAN
GREEN
YELLOW
RED
MAGENTA
WHITE
3/COLOUR
BLACK

S·S
P P
A E

GRE
GORIVS
PAPA
XIII